

**- Kāpēc lēmāt mainīt savu visnotālāko profesionālo karjeru?**

– Manas pārdomas par amata maiju sākās jau pirms dažiem gadiem. Un vairāk nekā mēnesi pirms AS *Latvijas valsts meži* mainījās padomes sastāvs jau notika manas sarunas ar potenciālajiem jaunajiem darba devējiem, tostarp bija piedāvājumi arī strādāt ārpus Latvijas. Tā ka mana aiziešana no LVM būtu notikusi neatkarīgi no jebkādiem notikušiem manā iepriekšējā darbavietā.

LVM nostrādāju 22 gadus, veltot šim uzņēmumam lielu daļu savas dzives. Un, aizvadītajā gadā nosvinot savu 50 gadu jubileju, nonācu pie atziņas, kas šis ir faktiski pēdējais laiks kaut ko mainīt savā dzīvē un darba karjerā, apgūt un piedzīvot jaunus izaicinājumus, iekarot jaunas virsotnes, jo pēc 10 gadiem tas jau būs daudz grūtāk izdarāms.

Jau labu laiku iepriekš biju mēģinājis iztēloties sev iespējamā nākotnes profesionālā izaicinājuma ideālo profili. Saprast – kur un ko es labprāt darītu un ko ne. Un šajā profilā skaidri ieziņējās vairākas pamatšķirtnes. Pirmkārt, skaidri zināju, ka vēlos strādāt Latvijā, paliekot ciešā saskarē ar Latvijas dabu, kur pavadu iespējami daudz laika. Nevaru sevi iedomāties, piemēram, Briseles urbanizētājā cietoksnī. Galu galā – tieši Latvija ir tā vieta, kur katram latvietim ir dota iespēja izmēģināt savus spēkus, zināšanas un prasmes. Būsim godīgi – pašreizējēs tirgus ekonomikas apstākļus neviena cita valsts negaida pie sevis latviešu investoru atplestām rokām. Otrkārt, man ir svarīgi, lai mani bērni var iegūt izglītību dzīmtajā valodā. Uzskatu to par vienu no neatkarīgas valsts pamatlīdzībām, par ko cīnījāmies uz barikādēm. Katrā ziņā neesmu gatavs savu ģimeni padarīt par imigrantiem tikai tāpēc, ka varētu ārvalstīs veidot labu profesionālo karjeru. Treškārt, priekšroku devu Latvijas īpašniekiem piederošam biznesam, jo darbs valsts pārvaldē vai politikā mani nevilina. Ceturtkārt, skaidri zināju, ka vairs nestrādāšu meža nozarē.

**– Kā tad tomēr nonācāt tieši līdz Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības LATRAPSS vadībai?**

– Viss sākās ar to, ka pie manis uz pārrunnām ieradas vairāki LATRAPSS padomes locekļi, ar kuriem, strādājot radniecīgās zemkopības nozarēs, jau ir bijusi sadarbība. Protams, piedāvājums nākt strādāt uz LATRAPSS man bija pārsteigums, un pirmā reakcija bija pat noraidoša. Bet, mazliet apdomājoties un apspriežoties pašam ar sevi, sapratu, ka darbs LATRAPSS perfekti saskan ar visiem maniem iepriekš minētajiem uzstādījumiem – tas ir Latvijā esošs, latviešiem piederošs, ar meža

nozari nesaistīts uzņēmums, kas tomēr ir cieši saistīts ar visām tām likumsakarībām, kas strādā nozarē, no kuras nāku un kurā man ir liela pieredze. Sapratu, ka tā ir izcila iespēja un istais izaicinājums.

**– Līdz šim un, iespējams, vēl labu laiku LATRAPSS asociēsies ar šā kooperatīva izveidotāju un vienīgo vadītāju Edgaru Ružu. Vai, pirms pieņemāt piedāvājumu ieņemt viņa vietu, jums bijušas kopīgas pārrunas par turpmāko LATRAPSS attīstības virzību?**

– Protams, ja no amata uzņēmumā aiziet cilvēks, kurš to ir izveidojis no nulles un ilgstoši vadījis, tas ir liels satricinājums gan uzņēmuma darbiniekiem, gan padomei, gan valdei. Par laimi, man ir iespēja ar Edgaru komunicēt visos iespējamos formātos – gan privāti un profesionāli, gan formālās sarunās LATRAPSS telpās, gan kopējās sanāksmēs ārpus uzņēmuma. Edgars Ruža ir LATRAPSS valdes loceklis. Jāteic, esmu saņēmis atbalstu gan personiski no Edgara, gan no LATRAPSS padomes un darbiniekiem. Un viens no šā

– Iespējams, salīdzinās. Es to nezinu. Mēs katrs esam atšķirīgs un unikāls, un es nedz varu, nedz gribu kādam līdzīnātēm. Ceru, cilvēki mani vērtēs pēc paveiktajiem darbiem, reālā pienesuma, nevis pēc kādiem subjektīviem parametriem. Arī Edgaru pirmām kārtām vērtē un atceras pēc tā, ko viņš paveicis, nevis pēc rakstura iezīmēm vai uzedības. Un, manuprāt, Edgara paveiktais ir pieminekļa vērts. Gribas cerēt, ka arī mani iepriekšējā darbavietā atceras pēc tā, ko esmu paveicis, ieguldījis un izveidojis.

Mūsu profesionālās darbības gājums ir stipri līdzīgs – abi izveidojām veiksmīgus, plaukstošus uzņēmumus no faktiski plikas ieceres, sapņa, vizijas. Tāpēc es nebaidos no salīdzināšanas, lai gan atšķirību starp mums ir gana daudz.

**– Diezgan liela atšķirība ir arī starp LVM un LATRAPSS. Viens ir valsts kapitāla uzņēmums, otrs – lauksaimnieku kooperatīvs, kas ir visai specifisks veidums.**

## NORMĀLĀ GADĪJUMĀ IZMAIŅAS NEDEFINĒKĀDA PERSONĪBA, BET GAN LOGIKA, KO PIEPRASA APKĀRTĒJĀ VIDE NO KONKRĒTA UZŅĒMUMA, KAS VĒLAS TURPINĀT SNIEGT LABĀKO SAVIEM ĪPAŠNIEKIEM UN DARĪJUMU PARTNERIEM.

atbalsta uzskatāmākajiem apliecinājumiem ir godīga informācijas apmaiņa.

No Edgara Ružas puses primārais uzstādījums bija nodrošināt nepārtrauktību visas LATRAPSS darbības jomās – gan attiecībā pret kooperatīva biedriem un darbinieku komandu, gan piegādātājiem, finanšu lietām utt. Bet neviens nav teicis, ka man būtu strikti jāturpina līdzšinējais kurss un ka nedrīkstu neko tajā mainīt.

Apstākļi mums apkārt mainās ļoti strauji. Un, ja uzņēmums tiem līdzi nemainās, tas arī netiek uz priekšu. Ja tas apstāsies pakalpojumu kvalitātes uzlabošanā, izaicinošu apvāršņu nospraūšanā, strukturālā un biznesa izaugsmē, sekos neizbēgama lejupslide.

Tādējādi pārmaiņas noteikti būs, bet, domāju, tas notiktu neatkarīgi no tā, vai LATRAPSS vada Edgars, Roberts vai kāds cits. Normālā gadījumā izmaiņas jau nedefinē kāda personība, bet gan logika, ko pieprasīja apkārtējā vide no konkrēta uzņēmuma, kas vēlas turpināt sniegt labāko saviem īpašniekiem un darījumu partneriem.

**– Kooperatīvā vadītāja personība spēle lielu lomu. Varbūt pat noteicošo. Vai jums nav bažu par to, ka tiksiet salīdzināts ar iepriekšējo vadītāju?**

– Piekrītu, šie uzņēmumi ir atšķirīgi. Un jāteic – saprast, kur slēpjās kooperācijas ipaša garša, ir viens no maniem uzdevumiem.

Strādādams vairāk nekā divdesmit gadu strikti regulētā pasaulē, kāda valda valsts uzņēmumā, varu uzskatīt sevi par diezgan rūdītu cilvēku, kurš ne reizi vien apdauzījies pret visādām barjerām. Komercpsaule savā ziņā ir brīvāka. Un, kad barjeras novāktas, uz ceļa noturēties ir daudz vieglāk. Turklāt arī šajā nosacīti brīvajā telpā palīdz gadu gaitā izstrādājies iekšējais uzedības kodekss – ko drīkst un ko nedrīkst darīt.

Manuprāt, neatkarīgi no sadarbības formas starp cilvēkiem, kuri nolēmuši kaut ko darīt kopā, uzņēmuma biznesa vadītāja uzdevums paliek nemainīgs – strādāt īpašnieku interesēs. Kooperatīva gadījumā – biedru interesēs. Un kooperatīvā īpašais ir tas, ka biedri vienlaikus ir arī darījumu partneri. Tāpēc ir svarīgi, lai biedri savā starpā prastu formulēt savu kooperatīva stratēģiju, kas skaidri nodaļa viņu ieguvumus no kooperācijas kā tādas un no veiktajiem darījumiem. Šāda stratēģija, manuprāt, ir LATRAPSS stiprā puse, un tieši tāpēc, ka biedri vienmēr redzējuši tālāk par savu peļņas un zaudējumu aprēķinu, ko-